

Societat

El govern atorga les creus de Sant Jordi del 2013

Comadira i Giralt-Miracle, entre els guardonats, a més del Reus Deportiu, l'Atlètic Barceloneta i l'Agrupació Excursionista

VOL VIURE AMB
#CATALUNYA DIGNITAT

Volem viure a

SECCIÓ FIXA Nou compromís i nova aposta del diari El Punt Avui, ara en el terreny social **DIGNITAT** Catalunya no podrà viure en llibertat si no ho pot fer també amb dignitat

Xevi Xirgo
BARCELONA

El 24 de juny del 2012, aquest rotatiu anunciava la creació d'una nova secció al diari, *Catalunya vol viure en llibertat*, i ho justificava explicant que vivim moments excepcionals en els quals els mitjans de comunicació no es poden limitar a fer el paper de mers missatgers de la informació. Un diari, escrivíem en aquell moment, ha de denunciar les situacions injustes més enllà de la publicació de les informacions que es generin en aquell àmbit. Gairebé un any després, la secció *Catalunya vol viure en llibertat* s'ha convertit en un dels eixos vertebrals d'El Punt Avui en què apareix tot allò relacionat amb la incòmoda relació entre Catalunya i Espanya i que dona cabuda a tots els col·lectius que treballen amb el mateix objectiu: aconseguir que Catalunya visqui en llibertat i que l'exercici del dret a decidir sigui una realitat.

Onze mesos després de la creació d'aquesta secció, i coincidint amb el Dia del Treballador, El Punt Avui engega avui una aposta similar creant *Catalunya vol viure amb dignitat*, una secció que vol denunciar la situació precària en què es troben

molts col·lectius del país. Una Catalunya en llibertat no és possible sense una Catalunya que visqui amb dignitat. Aquests dos conceptes no es poden dissociar i ara més que mai cal posar en relleu aquesta situació. A la Catalunya que visqui en llibertat, hi hem d'arribar amb dignitat, no permetent ni que l'ofec financer a què l'Estat té sotmès el govern català l'obli-

No podrem viure mai en llibertat si no ho podem fer també amb dignitat

gui a prendre algunes decisions dramàtiques ni permetent que aquest prengui per iniciativa pròpia mesures que afectin col·lectius que ja es troben en una situació límit.

A Catalunya més de 900.000 persones estan a l'atur, hi ha més de 260.000 llars on cap dels seus membres té feina i més de 220.000 aturats ja no reben cap mena de prestació. La radiografia de la situació (que fem de manera extensa en les pàgines que vénen a continuació) és molt cruel: més de cent mil joves catalans han hagut de marxar a l'estranger per trobar feina, 5.700 famílies catalanes han perdut el seu lloc

de residència perquè bancs o caixes se l'han quedat per no haver pogut assumir el pagament de la hipoteca, i l'exclusió social en molts col·lectius ja ha deixat de ser un risc i ha passat a ser una realitat. I no només això: en moltes famílies el dret a l'alimentació ja s'ha situat al mateix nivell que el dret a l'habitatge.

El Punt Avui ha estat sempre sensible a aquestes situacions (històrica-

Amb la complicitat de la Taula del Tercer Sector

La secció *Catalunya vol viure amb dignitat*, que a partir de demà apareixerà diàriament en la secció de Societat d'El Punt Avui, però que en funció dels continguts també pot pivotar en altres seccions del diari –com ara Economia–, ha arrencat amb la complicitat de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, que agru-

pa desenes de col·lectius en situacions límit i que han donat suport a la iniciativa. Ells, però no només ells, seran protagonistes destacats d'aquesta secció, que coordina el cap de Societat del diari, Carles Sabaté, i a la qual cinc periodistes es dedicaran intensament: Sònia Pau, Virtudes Pérez, Miquel Torns, Carme Vinyoles i Pau

Lanao, a més de tota la redacció del diari. La secció pretén donar veu als col·lectius del tercer sector –com ara els que formen part de la Taula d'Entitats–, però també a les iniciatives d'altres associacions que treballen en aquest àmbit, i fins i tot a particulars que hagin pres alguna iniciativa o que es trobin en situació de risc.

#CATALUNYA DIGNITAT

VOL VIURE AMB

Les xifres

2

pàgines com a mínim tindrà la secció 'Catalunya vol viure amb dignitat'.

32

federacions d'entitats del Tercer Sector ens donen suport en aquest compromís.

902.300

aturats hi ha actualment al país, segons les dades d'aquest abril.

7.500

entitats aplega el tercer sector català, que mouen un 2,8% del PIB català.

amb dignitat

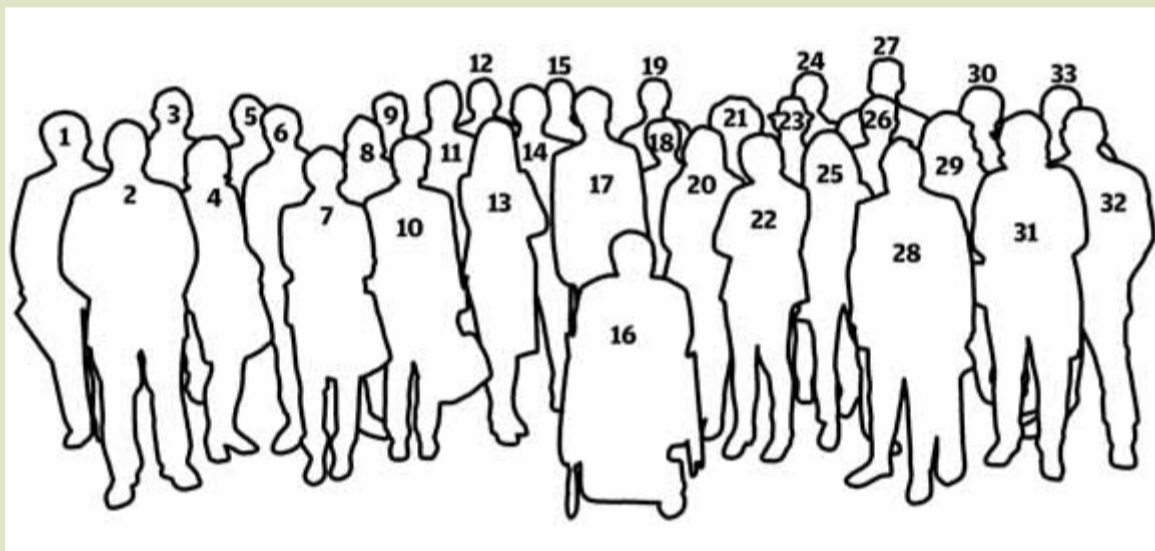

FOTO: JOSEP LOSADA

ment tant El Punt com l'Avui al seu moment han tingut seccions amb una forta aposta social, però ara ho vol marcar sense complexos i posar aquesta situació límit al mateix nivell que hem posat la situació política.

La secció donarà cabuda a totes aquelles informacions que facin referència a situacions personals o col·lectives que tinguin a veure amb el dret a viure amb dignitat, en el sentit

més ampli de l'expressió. Es tracta d'un espai redaccional que neix amb la voluntat de disposar de dues pàgines d'informació diària com a mínim, i que sortirà publicada des d'ara i, com a mínim, fins a l'1 de maig del 2014 o fins que la situació econòmica i política viri notablement i ens acostem a una situació sostenible, entenent que en aquest àmbit la situació difícilment estarà mai normalitzada del tot. ■

Qui és qui a la Taula del Tercer Sector

1. MARIA BARCELÓ

Presidenta de la Federació d'Associacions Culturals i Educatives de Persones Adultes (Facepa)

2. CARLES SANRAMA

Representant de la Federació Catalana d'Entitats de Paràlisi Cerebral i Etiologies Similars

3. FABIÁN MOHEDANO

Secretari general del Moviment Laic i Progressista (MLP)

4. NÚRIA TRESSERAS

Tresorera de Voraviu

5. RAFAEL RUIZ DE GAUNA

Director de formació, consultoria i estudis de la Fundació Pere Tarrés

6. LLUÍS MARCO

Comissari general de la Fundació Josep Sans - Minyons Escoltes i Guies de Catalunya

7. MERCÈ CERVANTES

Presidenta de Comunitats Terapèutiques i Pisos de Reinserció

8. TERESA CRESPO

Presidenta d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS)

9. MANEL LECHA

Coordinador de l'àrea social de Sant Joan de Déu

10. INMACULADA FERNÁNDEZ

Presidenta de la Federació d'Associacions de Familiars Malalts d'Alzheimer de Catalunya

11. ENRIC BOTÍ

President del Consell Territorial de l'ONCE a Catalunya

12. ENRIC MORIST

Coordinador de Creu Roja Catalunya

13. ÀNGELS GUITERAS

Presidenta de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

14. FRANCESC PÉREZ

President del Comitè Català de Representants de Persones amb Discapacitat (Cocarmi)

15. FRANCESC ESTELLÉS

Vicepresident de la Federació d'Entitats d'Atenció i d'Educació a la Infància i l'Adolescència (Fedaià)

16. ANTONIO GUILLÉN

President de la Confederació ECOM

17. TONI CODINA

Director general de la Taula del Tercer Sector

18. FRANCINA ALSINA

Presidenta de la Federació Catalana de Voluntariat Social

19. JOAN ARTUR SALES

President de la Federació de Llars Salut Mental

20. FELISA PÉREZ

Presidenta de la Federació Catalana de Drogodependències

21. ASSUMPCIÓ ROS

Presidenta de la Federació d'Entitats d'Assistència de la Tercera Edat (FEATE)

22. NÚRIA VALLS

Subdirectora general i gerent de suport associatiu de la Fundació Catalana de l'Esplai

23. ÀNGEL MARCOS

President de la Federació Catalana de la Unió Democràtica de Pensionistes

24. SEBASTIÀ JODAR

Representant de l'Empresa Social - Cooperatives d'Atenció a les Persones

25. PEPA ARQUÉ

Presidenta de la Federació d'Entitats amb Projectes i Pisos Assistits (FEPA)

26. ENRIC OLLÉ

Portaveu de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya (FATEC)

27. JAVIER BONOMI

President de la Federació d'Entitats Llatinoamericanes de Catalunya (Fedelatina)

28. MARIA ROSA LUNAS

Presidenta de la Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran, Dones i Família (Focagg)

29. PEPA MUÑOZ

Secretària de Discapacitat Intel·lectual Catalunya (DINCAT)

30. DAVID PÉREZ

Secretari general de la Fundació Escolta Josep Carol - Escoltes Catalans

31. INÉS GIRALT

Representant del Moviment Laic i Progressista

32. JOAN SEGARRA

Director de l'Empresa Social - Cooperatives d'Atenció a les Persones

33. ORIOL ILLA

Representant del Moviment Laic i Progressista

VOL VIURE AMB
#CATALUNYA DIGNITAT

La crisi porta el tercer sector a la reconversió

■ Cada euro que es destina al sector social repercuteix positivament en tota la societat ■ La Taula d'Entitats del Tercer Sector aplega un total de 32 federacions i agrupacions que aglutinen en conjunt més de 4.000 associacions socials

Pau Lanao / Miquel Torns
GIRONA

La Taula del Tercer Sector és una organització de tercer nivell formada per 32 federacions i agrupacions que aglutinen, en conjunt, més de 4.000 entitats socials no lucratives: associacions, cooperatives, fundacions, empreses d'inserció i centres especials de treball. El 5 d'abril, la premsa va recollir que La Confederació, la patronal de la taula, una organització que aplega 1.200 entitats i 45.000 professionals, havia decidit reclamar els interessos de demora pels impagaments de les administracions -590 milions, dels quals 435 milions els deu la Generalitat i 155 milions, les administracions locals-, la qual cosa, i segons Laia Grabulosa, directora de la institució, va provocar que "les entitats pateixin molt, i sobretot quan, per accedir a ampliar línies de crèdit, els bancs demanen un compromís per escrit de pagament de la Generalitat".

Com s'ha arribat a aquesta situació? Roger Buch, director de projectes de l'àrea de consultoria i estudis de la Fundació Pere Tarrés (URL), assegura que el que avui es coneix com a tercer sector ha crescut a redós de l'estat del benestar, i també que la majoria de les associacions i federacions s'han fet grans en la mesura que s'han convertit en prestadores de serveis a unes administracions que els cedien a canvi d'una contraprestació: "L'equació és molt simple -puntualitza Buch-: quan l'Estat era pobre i no podia atendre les necessitats de determinats col·lectius, hi

La residència de l'associació Mifas de Girona, integrada en la Taula del Tercer Sector ■ JOAN SABATER

havia persones que s'associaven per resoldre problemes socials o particulars. Va ser així com van aparèixer agrupacions i associacions de tota mena, des dels que volien que les administracions tinguessin una major sensibilitat envers els afectats per malalties complicades fins als que lluitaven per l'alfabetització d'adults o defensaven els immigrants. Utilitzant com a bandera l'eficàcia i la proximitat, van fer tan bé la feina que les administracions els van donar confiança i, per assegurar-ne el manteni-

Les frases

“Les entitats estem patint, i els bancs demanen un compromís de pagament”

Laia Grabulosa
DIRECTORA DE LA CONFEDERACIÓ
PATRONAL DEL TERCER SECTOR

“El tercer sector és una prioritat perquè toca les persones més fràgils de la societat”

Andreu Mas-Colell
CONSELLER D'ECONOMIA I
CONEIXEMENT DE LA GENERALITAT

“Cal prendre els elements de gestió de les empreses sense perdre els valors socials d'atenció a les persones”

“Les entitats del tercer sector han crescut a redós de l'estat del benestar”

Roger Buch
DIR. PROJECTES DE CONSULTORIA
DE LA FUNDACIÓ PERE TARRÉS

ment, primer les van dotar amb subvencions, més tard la relació es va transformar en un conveni i, finalment, es van veure amb força per exigir un contracte, la qual cosa comportava un can-

vi estructural. Van acceptar les lleis de la lliure competència i allò les va obligar a professionalitzar-se, i a crear i mantenir una estructura empresarial per funcionar.”
Tot i que en la compa-

reixença del 20 de març el conseller d'Economia, Andreu Mas-Colell, va assegurar que “el tercer sector és una prioritat perquè toca les persones més fràgils de la societat”, les paraules del màxim responsable

de les finances de la Generalitat no deixen de reflectir un cert neguit i un punt d'impotència davant d'una realitat complicada; ni l'administració té els fons que li reclamen ni les entitats s'han acabat

Les xifres

24

per cent de les entitats de la Taula del Tercer Sector Social no han aconseguit iniciar o renovar les línies de crèdit amb les entitats bancàries amb què treballaven.

435

milions d'euros corresponen al deute que manté la Generalitat amb les entitats del sector no lucratiu de serveis d'atenció a les persones de Catalunya.

640

milions d'euros és la quantitat del deute total que, a 1 d'octubre del 2012, mantenen les administracions amb les entitats del tercer sector social a Catalunya.

1,7

milions de ciutadans són atesos per les entitats del sector social, un model de qualitat que està en perill a causa dels impagaments i la manca de crèdit.

d'acclimatar a una situació de crisi que els ha trencat la progressió dels últims vint anys, en què no han parat d'agafar volum econòmic i professional.

Avui, en plena paràlisi financera, i malgrat que es presenten com la veu dels sense veu, estan compromeses amb els col·lectius que pateixen exclusió i mantenen la seva condició d'empreses no lucratives i d'interès social, es troben que, si no han diversificat l'oferta i han buscat nous canals d'entrada de capital, estan atrapades entre els impagaments de les administracions i la pressió dels compromisos contractuals.

La presidenta de la taula, Àngels Guiteras, ha deixat clar que, arran de l'anquilosament de les administracions, "toca enfortir el paper de les entitats so-

cial", i les seves paraules les ratifica Roger Buch quan remarca que el repte és "prendre els elements de gestió de les empreses sense perdre els valors". "Avui que el procés s'ha accelerat, hem de mantenir el fet diferencial."

Fins avui, moltes de les entitats que viuen majoritàriament de les aportacions de les administracions públiques es troben en la contradicció que, per una banda, volen fer incidència política, o sigui pressionar el poder derivat de les urnes perquè estigui obert a les seves peticions, i per l'altra, es veuen obligades a criticar la mà que les alimenta, la qual cosa provoca debats i complicacions. La crisi econòmica ha trencat el futur del tercer sector i ara, si vol sobreviure, no té altra sortida que la reinvençió. ■

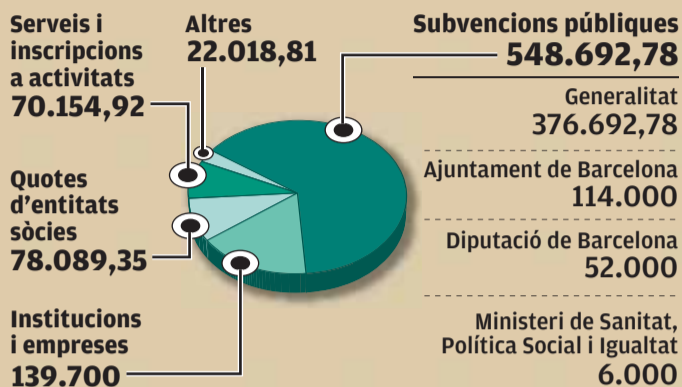
1.700.000 persones ateses

Com es pot relacionar Càritas amb el Moviment Progressista i Liberal, l'ONCE o els Minyons Escoltes i Guies de Catalunya. Són entitats que atenen col·lectius diversos, ja sigui els infants, les famílies, els immigrants, la gent gran, els drogodependents, els sense sostre, els que tenen dificultats per accedir a un lloc de treball, els discapacitats psíquics, físics o sensorials, o que aposten per l'educació d'adults. El lector pot pensar que estem parlant d'un batibull sense nord, però en realitat li oferim la possibilitat de conèixer com l'activitat del tercer sector té una incidència fonamental en la realitat

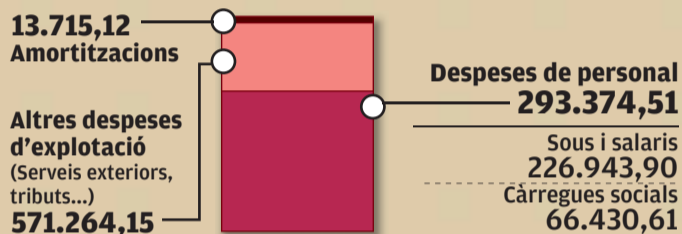
catalana –afavorint la millora d'un sector que atén més d'1.700.000 persones i en què treballen més de 100.000 professionals i 245.000 persones voluntàries-. Tot i el deute acumulat per les administracions, els seus membres mantenen el compromís per aconseguir una nova realitat. Si tenim present que, segons les denominacions a l'ús, l'Estat es considera el primer sector i l'empresa, el segon sector, el tercer sector social està integrat per organitzacions de la societat civil que treballen sense ànim de lucre, cosa que comporta que els seus guanys reverteixin directament en la societat.

El finançament del tercer sector

Ingressos (en euros, any 2011) Total: 858.655,86

Despeses (en euros, any 2011) Total: 878.353,78

Incidència política, relleu generacional i recerca de recursos marquen el futur

La vitalitat del tercer sector demostra que la societat civil es mou ■ Apostar per les entitats socials cohesiona i demostra que es busca una Catalunya millor

M.T. / P.L.
GIRONA

En plena crisi, quan l'entrellat que alimenta econòmicament el tercer sector social ha començat a trontollar, les entitats han d'afrontar nous reptes. El primer i principal, mantenir el seu caràcter social i no lucratiu, i potser per això, ara que dediquen molts esforços a buscar recursos, ja no es parla de l'eficàcia de les subvencions, sinó que quan es presenten les aportacions de les administracions el que fan és una avaluació d'impacte; o sigui, una anàlisi detallada de com cada euro que es destina al sector social repercuteix, en positiu, en tota la societat.

Els estudis recullen que apostar per les entitats socials és un bon argument per a la cohesió, ja que no tan sols es treballa d'una altra manera, sinó que en no haver-hi beneficis a re-

partir en pot treure profit molta més gent.

D'altra banda, en la mesura que el tercer sector s'ha consolidat i els poders públics l'han reconegut com el representant i interlocutor legítim de la societat civil organitzada, s'ha decantat per la incidència política. Utilitzant

estratègies que es basen a vegades en la col·laboració, a vegades en la confrontació, des del tercer sector es demana transparència, la millora de les condicions de vida i treball dels més desafavorits, donar veu a la ciutadania o abonar iniciatives legislatives populars, com ara la

que defensa la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca. En la XXIX Assemblea general de la Taula del Tercer Sector, celebrada el 18 d'abril, la presidenta Guiteras va argumentar: "Un tercer sector social fort, cohesionat, pluralista i eficaç és una de les claus per superar la crisi social en la direcció d'una societat més democràtica, més justa i igualitària arrelada en els valors de l'ètica, la convivència i la dignitat de totes les persones, la solidaritat, la llibertat i el compromís cívic de la ciutadania." Tota una proposta de futur en un moment en què hi ha entitats que malden per trobar el relleu generacional i les organitzacions no governamentals pel desenvolupament suporten la dràstica reducció dels pressupostos. La vitalitat del tercer sector demostra que la societat civil es mou i lluita per una Catalunya millor. ■

Ni ajudes públiques ni crèdit

L'octubre del 2012, el deute de les administracions públiques al sector no lucratiu de serveis d'atenció a les persones de Catalunya ascendia a 640 milions d'euros, dels quals 590 corresponien al conjunt d'administracions públiques catalanes (un 74%, a la Generalitat i un 26%, a les administracions locals) segons una projecció del conjunt del tercer sector social a partir d'una mostra de 155 entitats. L'arribada dels diners del fons de liquiditat autonò-

mic no ha comportat el pagament dels deutes més importants. L'impacte d'aquestes dades en el dia a dia de les entitats és important: un 90% han endarrerit pagaments de nòmines, un 51% han fet ajustaments de plantilla i un 20% han dut a terme acomiadaments. Al llarg del 2012, un 8% no han pogut fer front a la Seguretat Social i un 14% han sol·licitat ajornaments. Un 24% no han pogut iniciar o renovar línies de crèdit, un panorama desolador.